

Nevydělávám pravidelně. Jak peníze zdaním?

Studenti, rodiče malých dětí, důchodci. Zdánlivě skupiny, které nemají nic moc společného. Daňovou optikou jsou si však dost podobné. Nemívají pravidelné příjmy, spíše přivýdělky. A také se jich týkají různé výjimky.

Jolana Nováková
spolupracovnice MF DNES

Dobrou zprávou pro ty, kdo jsou bez pravidelných zdanitelných příjmů, ale občas si někde nějaké peníze vydělají krátkodobou, jednorázovou či finančně nepřilíš významnou činností, je to, že všichni, opravdu všichni, mají nárok na daňovou slevu na poplatníka v plné výši.

Takže i ten, kdo pracuje pouhý jeden měsíc v roce, protože předtím byl třeba nezaměstnaný, si může odečíst celých 30 840 korun, což je výše slevy na poplatníka za rok 2022. A protože daň z příjmu je v základní sazbě 15 procent, znamená to, že lidé mohou mít základ daně až 205 600 korun za rok, aniž by platili daň z příjmů (30 840 : 15 x 100 = 205 600).

Když někdo pracuje krátkodobě jako zaměstnanec, zaměstnavatel za něj uplatní jen poměrnou část slevy (2 570 korun měsíčně). Zbytek odvede jako zálohu na daň nebo jako srážkovou daň (u dohod). A právě tuto zálohu/srážku lze podáním daňového přiznání a uplatněním celé slevy získat zpět. Je to vidět i na dnešním modelovém příkladu maminky na rodičovské Pavly, již jsme vyplnili daňové přiznání.

Výše zmíněné skupiny lidí však mají ještě další daňová specifika.

Rodiče malých dětí

Když jeden z manželů nepracuje, přesněji jeho zdanitelné příjmy nejsou vyšší než 68 000 korun za rok, může si druhý z páru odečíst dalších 24 840 korun jako slevu na vyživovanou manželku či manžela. Je to častá situace v rodinách, kde jeden je na rodičovské dovolené. Počítají se jen měsíce, po něž manželství trvalo od prvního dne, jinak je třeba částku poměrně snížit o 2 070 korun za měsíc.

Do limitu 68 000 korun se zahrnuje nejen výdělek z podnikání či pracovních poměrů, ale i nemocenská, peněžitá podpora v mateřství (mateřská), důchody (starobní, invalidní). A naopak se do něj nepočítá rodičovská, sociální dávky, ale třeba ani alimenty na děti. Je třeba dodat potvrzení o výplatě dávek. Zejména za období, kdy manželka pobírá po část roku peněžitou pomoc

v mateřství a po část roku rodičovský příspěvek, je třeba doložit, o jaký druh příjmu jde.

Až 16 200 korun (za rok 2022) si mohou odečíst rodiče za školkové pro dítě, které chodí do předškolního zařízení. Pozor, nejde o peníze, které dáte třeba za obědy či kurzy keramiky, ale skutečně o platbu za pobyt ve školce.

Zároveň rodiče (všech vyživovaných dětí) mohou počítat s daňovými výhodami, či dokonce s bonusem. Pak není podmínkou, aby byli manželé.

Zvýhodnění na dítě může uplatnit v jednu dobu vždy jen jeden z rodičů. Mohou se ale během roku vystřídat. Je třeba, aby druhý rodič k daňovému přiznání přidal potvrzení od zaměstnavatele nebo čestné prohlášení, že on sám slevu nevyužívá, případně ji neuplatňuje po část roku.

„Sociální a zdravotní pojištění musíte řešit pouze u přivýdělků podnikatelských (příjmy podle § 7). U zdravotního pojištění vždy, u sociálního jen tehdy, pokud je vyměřovací základ vyšší než 46 704 korun za rok. U příjmů podle jiných paragrafů není třeba se zdravotním ani sociálním pojištěním zabývat.“

Blanka Marková, daňová poradkyně Ekofi.cz

Se zvýhodněním lze počítat i u dětí do 26 let, které studují. A to dokonce i v případě, že bydlí většinu roku na koleji či v internátu. Anebo když studující dítě podniká, samo podává daňové přiznání a uplatňuje si v něm slevu na poplatníka a na studenta.

Pokud si rodič vypočte nízkou daň (klidně i nulovou), může se stát, že zvýhodnění na dítě se překlopí do takzvaného daňového bonusu – stát mu vyplatí pení-

ze navíc. Podmínka: rodič si musí v rámci zaměstnání či podnikání vydělat alespoň 97 200 korun za rok (pro rok 2022).

Studenti

Vydělávající studenti mohou využít další slevu 335 korun za každý měsíc studia, respektive 4 020 korun, pokud studovali celý rok. Měsíce studia a ty, kdy člověk vydělával, přitom nemusí být tožné. Pokud například student v květnu odmaturová a od září pracuje, může si v daňovém přiznání kromě celé slevy na poplatníka uplatnit i 335 korun slevy za pět studijních měsíců. Musí však ružově formuláře podat sám – zaměstnavatel počítá slevy jen za měsíce, kdy je u něho člověk v pracovním poměru.

Stipendia jsou od daně osvobozena.

Penzisté

Důchody není třeba danit, pokud nepřevyší 583 200 korun za rok. Částka odpovídá měsíční penzi 48 600 korun, takže danění důchodu se většiny penzistů netýká. Pro informaci: pro tento rok (2023) bude platit limit 622 800 korun. Kdo má důchod vyšší, uvede v Příloze číslo 2 jen to, co hranici převyšuje (ostatní příjmy podle § 10).

Nezaměstnaní

Podpora v nezaměstnanosti není zdanitelným příjmem – ti, kdo byli po část roku nezaměstnaní, ji tudíž nemusí do svých příjmů zahrnovat.

Lidé pracující na dohodu

Je jedno, jestli pracujete na dohodu vedle svého stálého zaměstnání, či jste ji podepsali jako student nebo důchodce. Pravidla pro zdanění jsou stejná. Jestliže jste se zaměstnavatelem uzavřeli dohodu o provedení práce, odvede za vás při výdělku do 10 000 korun měsíčně automaticky takzvanou srážkovou daň. Vy se pak můžete rozhodnout. Buď nemusíte dělat nic, nebo příjmy i sraženou daň uvedete do daňového přiznání (viz začátek textu).

Pozor: ačkoli se srážková daň podle obdobných pravidel strhává i u honorářů, příjmy za ně do 10 000 korun (a srážky z nich) do daňového přiznání zahrnout nelze.

PŘÍLOHA č. 1

je součástí tiskopisu PŘIZNÁNÍ k daní z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2022 – 25 5405 MFin 5405 vzor č. 28 (dále jen „DAP“)

Rodné číslo: 8,9,1,5,4,1,1,1,1 / 2,0,1,1

Částky uvedte v celých Kč. Číselné hodnoty počítané v průběhu výpočtu daňové povinnosti jsou ukazateli ve smyslu ustanovení § 146 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů a jejich zaokrouhlení se provádí s přesností na dvě desetinná místa. Postupné zaokrouhlování ve dvou nebo více stupních je nepřipustné.

Výpočet dílčího základu daně ze samostatné činnosti (§ 7 zákona)

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů ze samostatné činnosti (§ 7 zákona)

Příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky a příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí

Vedu daňovou evidenci¹⁾ Vedu účetnictví¹⁾ Uplatňuji výdaje procentem z příjmů¹⁾ XXXX

	poplatník	finanční úřad
101 Příjmy podle § 7 zákona	60 000	
102 Výdaje související s příjmy podle § 7 zákona	48 000	
103 (neobsazeno)		
104 Rozdíl mezi příjmy a výdaji (ř. 101 – ř. 102) nebo výsledek hospodaření (zisk, ztráta)	12 000	
105 Úhrn částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona zvyšující – uveďte úhrn částek zvyšujících výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v odd. E na str. (2)		
106 Úhrn částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona snižující – uveďte úhrn částek snižujících výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v odd. E na str. (2)		
107 Část příjmů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (zisk), kterou rozdělujete na spolupracující osobu (osoby) podle § 13 zákona, včetně člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu		
108 Část výdajů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (ztráta), kterou rozdělujete na spolupracující osobu (osoby) podle § 13 zákona, včetně člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu		
109 Část příjmů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (zisk), která připadá na Vás jako na spolupracující osobu podle § 13 zákona, včetně člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu		
110 Část výdajů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (ztráta), která připadá na Vás jako na spolupracující osobu podle § 13 zákona, včetně člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu		
111 (neobsazeno)		
112 Váš podíl jako společníka veřejné obchodní společnosti nebo komplementáře komanditní společnosti. Vykáže-li společnost ztrátu, označte svůj podíl znaménkem minus (-)		
113 Dílčí základ daně (ztráta) z příjmů podle § 7 zákona (ř. 104 + ř. 105 – ř. 106 – ř. 107 + ř. 108 + ř. 109 – ř. 110 + ř. 112)	12 000	

2. Doplňující údaje (§ 7 zákona)

A. Údaje o obratu a odpisech

Roční úhrn čistého obrátu

Uplatněné odpisy celkem

Z toho odpisy nemovitých věcí

B. Druh činnosti²⁾

Název hlavní (převažující) činnosti

Sazba výdajů % z příjmů

Příjmy

Výdaje

CZ - NACE

výroba oděvů 80 60 000 48 000

Název dalších činností

Modelový příklad

- Pavla má dvě malé děti, Klárku a Tomáše. Klárka chodí do mateřské školy, s Tomášem je Pavla na rodičovské. Pavla je vdaná za Pavla - otce malého Tomáše, Klárku má z předchozího vztahu.
- Pavla pronajímá garsonku, kterou si pořídila ještě před svatbou s Pavlem, měsíčně dostává 8 000 korun. Kromě toho ráda šije a občas prodá přes internet ušité oblečení pro děti. Výnos sice není veliký, ale zařídila si živnostenské oprávnění, protože jde o pravidelnou činnost.

V roce 2022 prodala věci za 60 000 korun, náklady s podnikáním spojené byly 20 000 korun. Ještě na začátku roku, když neměla živnost, udělala jednu zakázku pro národopisný soubor - ušila jim kostým na dohodu o provedení práce, smlouva byla na 8 000 korun s tím, že zaměstnavatel srazil daň ve výši 1 200 korun.

- Na Klárku dostává Pavla výživné od jejího otce 3 000 korun měsíčně. Za školku platí 600 korun měsíčně.

¹⁾ Označte klíčkem odpovídající variantu.

²⁾ Pokud jste uplatnil výdaje procentem z příjmů (týká se pouze zemědělské výroby), uveďte ve sloupci 5 (kód) písmeno „P“. Pokud příjmy plynou z majetku, který je ve společném jmění manželů, uveďte ve sloupci 5 (kód) písmeno „S“. Pokud příjmy plynou ze zdrojů v zahraničí, uveďte ve sloupci 5 (kód) písmeno „Z“. Pokud je v tabulce uveden bezplatný příjem a jedná se o nemovitou věc, uveďte ve sloupci 5 (kód) písmeno „V“.

„Přivydělávali jste si kdysi podnikáním a pak pozastavili živnost? Stát vám nyní nejspíš zřídil datovou schránku a poslal přístupové údaje. Sice vám tím nevzniká povinnost podat daňové přiznání, ale komunikovat se státní správou musíte. Obnovením živnosti už povinnost elektronického podání přiznání budete mít.“ **Blanka Marková**, daňová poradkyně Ekofi.cz

Daňovým tiskopisem řádek po řádku

Pavla má živnostenský list, stát jí zřídil datovou schránku, a proto bude podávat daňové přiznání elektronicky. Kromě základního formuláře bude vyplňovat Přílohu číslo 1 (podnikání) a Přílohu číslo 2 (pronájem).

První stranu formuláře nepřetiskujeme, jsou v ní základní údaje o poplatníkovi (= o tom, kdo přiznání podává), elektronický formulář nabízí pohodlný výběr možností u finančního úřadu a upozorní na případné chyby v rodném čísle.

Základní formulář, strana 1 (nepřetiskujeme)

Finančnímu úřadu: zapíšete kraj, ve kterém žijete.

Územnímu pracovišti: uvedete sídlo úřadu, kde budete přiznání odevzdávat.

Pokud nepodnikáte, daňové identifikační číslo neřšíte.

2) Rodné číslo - nikam nedopisujete žádné nuly, ani když je vaše rodné číslo devítimístné.

3) DAP - křížek do okénka řádné.

4) Kód rozlišení typu - týká se těch, kdo podávají přiznání za zeměděle.

5) Udělte křížek do ANO, pokud využíváte služeb daňového poradce. Pozor, případná pomoc účetního či kamaráda nehraje roli, myslí se tím opravdu jen profesionální daňový poradci.

Za zdaňovací období - pišete rok 2022, a to i když jste byli zaměstnání jen část roku.

1. oddíl - Údaje o poplatníkovi

Pro jistotu popíšeme některé kolonky, jež by mohly být nejasné:

9) Titul - údaj není povinný, když máte titulů moc, nesnažte se je vměstnat do řádku.

14) Číslo popisné/orientační - v obcích, kde nejsou orientační čísla, vyplníte jen číslo popisné.

16) a 17) Telefon a e-mail - kdyby se v přiznání našla chyba, snáze ji napравíte, když vám pracovníci úřadu budou moci zavolat, než když budou posílat dopis.

19) až 22) Adresa místa pobytu k poslednímu dni... - vyplníte v případě, že jste se během ledna či února přestěhovali.

23) a 28) Řádky pro ty, kdo v ČR žijí, ale nemají tu trvalý pobyt.

29 až 30) Daňový rezident je ten, kdo nemá na území ČR trvalý pobyt nebo se zde obvykle nezdržuje, ostatních se řádek netýká.

Příloha číslo 1, strana 1

Záhlaví: V pravém horním rohu vyplňte své rodné číslo. U elektronických formulářů se propíše samo.

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů z podnikání

Neoznačený řádek: Zaškrtněte jednu z možností - zda máte daňovou evidenci, nebo vedete účetnictví. Pokud se jako OSVČ (osoba samostatně výdělečně činná) k účetnictví nezavázete dobrovolně, týká se vás až od obrátu 25 milionů korun. V tom případě však nejspíš vaše daně řeší odborník. Když se nehodí ani jedna z těchto variant, protože evidujete jen své příjmy a od nich odečítáte paušální výdaje podle zákona, označte kolonku Uplatňuji výdaje procentem z příjmů.

Model: Pavla využívá paušál, zaškrtně poslední okénko.

101) Vyplňte příjmy z podnikání nebo jiné samostatné výdělečné činnosti.

Model: 60 000 z podnikání.

102) Kolonka je určena pro výdaje. Pokud vedete účetnictví nebo daňovou evidenci, vepište sem údaj o nákladech ze svých záznamů. Jestliže se rozhodnete pro paušální výdaje, odečtete jen procenta z příjmů - 40, 60, nebo 80 procent podle druhu činnosti. Pozor: peníze zaplacené na sociálním a zdravotním pojištění se do výdajů neuvádějí.

Model: 60 000 x 80% = 48 000.

104) Vypočtete zisk, nebo ztrátu: řádek 101 minus řádek 102, číslo může být záporné (v případě, že uplatňujete skutečné výdaje, u paušálu to z podstaty věci nelze).

Model: 60 000 - 48 000 = 12 000.

105) Zde se vyplňují nepeněžní příjmy či daňové úpravy. Když třeba ke klientovi místo sjednané finanční odměny chodíte zdarma na rehabilitaci, nebo vám spravuje web. Podkladem jsou údaje z daňové evidence či účetnictví, kde takové věci musíte uvádět.

106) Do řádku uvedte daňové úpravy a výdaje, které daňový základ snižují. Patří sem například odpisy hmotného majetku (ty jsou povinné, pokud jste si zakoupili k podnikání věc dražší než 80 000 korun). Podrobněji jsme se tématu věnovali v minulém díle seriálu.

107) Zapisuje se část příjmů, kterou podnikatel přerozdělí na manželka nebo jinou spolupracující osobu. I o tom jsme psali minulý týden.

108) Do kolonky vyplníte přerozdělené výdaje, pokud máte spolupracující osobu. Ta pak nemusí příjmy ani náklady nijak evidovat ani zdůvodňovat, prostě je přebírá od podnikatele, který záznamy řeší. I ona však musí podat vlastní daňové přiznání.

109) Pokud jste vy sami spolupracující osobou, vepište část příjmů, která na vás připadá.

110) Sem napište výdaje, které na vás připadají jako na spolupracující osobu. Když nejste podnikatel, ale pouze spolupracující osoba (třeba žena na rodičovské dovolené nebo důchodce), nevyplňujete řádky 101 a 102, příjmy a výdaje uvedete právě do řádků 109 a 110.

112) Je určen pro příjmy z titulu společníka veřejné obchodní společnosti nebo komplementáře komanditní společnosti. Pokud jimi nejste, nic nevyplňujete.

113) Podle vzorce ve formuláři sečtete příjmy a odečtete výdaje.

Tedy řádky 104 + 105 + 108 + 109 - 106 - 107 - 110 + 112. Výsledek přenesete do řádku 37 na straně 2 základního formuláře.

Model: 12 000 korun.

2. Doplnující údaje

A: Pokud vedete účetnictví či daňovou evidenci, vyplňte podle nich v sekci A údaje o obrátu a odpisech (viz řádek 106). Čistý obrát je termín z účetnictví, ti, kdo vedou daňovou evidenci nebo vykazují paušální výdaje, nevyplňují první kolonku.

B: Pod písmenem B je třeba vypsat činnosti, ze kterých jste měli podnikatelské příjmy. Elektronické formuláře dávají na výběr konkrétní možnosti.

C: Tuto kolonku vyplňujete pouze tehdy, když ke změnám v době trvání živnosti došlo během roku 2022.

Příloha číslo 2

Záhlaví: Vyplňte své rodné číslo, elektronické formuláře je propisují automaticky.

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů z pronájmu (§ 9 zákona)

Neoznačený řádek: je třeba zaškrtnout, zda budete odečítat paušální výdaje (30%) místo vedení evidence nákladů.

Další políčko označte křížkem, pocházejí-li příjmy z pronájmu věci, která je ve společném jmění manželů.

201) Vepište příjmy z pronájmu nemovitostí nebo movitých věcí. U těch druhých jde o pravidelný pronájem, pokud něco půjčíte za úplatu jen příležitostně, uvedete to ve spodní polovině této strany formuláře (příjmy podle § 10).

201a) „Vypíchněte“ příjmy z nájmu nemovitých věcí, nebojte, výpočet to neovlivní.

Model: Pavla zapisuje 96 000 korun.

202) Výdaje mohou být skutečné, například náklady spojené s údržbou či opravou pronajímané věci, nebo odpisy. Vždy v poměrné části k době (či ploše), kterou pronajímáte. Instalaci fotovoltaiky u domu tedy nemůžete uplatnit celou, když pronajímáte jen jednu místnost. U pravidelných pronájmů můžete odečíst i paušální částku, a to ve výši 30% příjmů.

Model: Pavla měla zanedbatelné skutečné výdaje, uplatní tedy 30procentní paušál: 96 000 x 30% = 28 800.

203) Do této kolonky přenesete rozdíl mezi řádky 201 a 202.

Model: 96 000 - 28 800 = 67 200.

204 a 205) Pokud uplatňujete skutečné výdaje, můžete tvořit rezervy na opravu nemovitosti. Pak zapíšete částku, kterou si do rezervy dáváte. Peníze se musí ukládat na speciální účet. Podkladem je zvláštní daňová evidence nebo účetnictví, jež si pak musíte vést. Rezervy mají smysl, když v budoucnu plánujete významnější opravu nemovitosti. Jejich

tvorbu je dobré konzultovat s daňovým poradcem, definice „opravy“ je složitá a snadno byste mohli udělat chybu a zaměnit opravu za technické zhodnocení.

206) Sečtete řádky 203 a 204 a od nich odečtete řádek 205. Získáte dílčí základ daně z pronájmu. Přenesete ho do řádku 39 v hlavním daňovém formuláři.

Model: Pavla využívala paušálně vyčíslené výdaje, rezervy netvoří, zapíše dílčí základ 67 200 korun.

Nečíslovaný řádek: jen v případě, že neuplatňujete výdaje paušálně a zároveň tvoříte rezervy na opravy, uvedte jejich výši na počátku a na konci roku 2022.

2. Výpočet dílčího základu daně z ostatních příjmů (§ 10 zákona)

V tabulce Druh příjmů podle § 10 uveďte příjmy z příležitostných činností. Pokud jejich součet nepřekročí 30 000 korun, nemusíte je vůbec přiznávat.

Druh příjmů: vypište, o jaký příjem jde, a uveďte i předepsané označení A až G:

A Příležitostná činnost - ojedinelé neopakující se příjmy, nic pravidelného - snad kromě zahrádkaření, zájmového chovu a včelaření.

B Prodej nemovitostí - těch, které jsou v obchodním majetku firmy, nebo jste je vlastnili kratší dobu než deset let (platí nově, na majetek pořízený do konce roku 2020 se vztahuje pětiletá lhůta) nebo v nich bydleli méně než dva roky.

C Prodej movitých věcí - z osobních věcí se týká jen aut, lodí a letadel prodaných do roka od jejich nabytí.

D Prodej cenných papírů - pokud je prodáte do tří let od doby, co jste jich nabyli, a jestliže jste je odprodali za více než 100 000 korun.

E Příjmy z převodu - typicky příjem z převodu družstevního bytu. Pokud jste vy nebo vaši příbuzní (v případě dědictví) podíl vlastnili déle než deset let, uvádět jej v daňovém přiznání nemusíte.

F Jiné ostatní příjmy - sem patří například příjmy ze zděděných autorských práv. Ale hlavně dodávání předčasně vypovězeného penzijního příspěvtění či životního pojištění.

G Bezúplatné příjmy - dědění a dary v příbuzenské linii do daňového přiznání psát nemusíte, stejně jako dary od někoho, s kým sdílíte společnou domácnost a jste na sebe odkázáni výživou. Pokud však dostanete od někoho „cizího“ dar v hodnotě vyšší než 15 000 korun, přiznat ho musíte.

Výdaje: v této kategorii příjmů lze uplatnit výdaje paušálně jen u zemědělské výroby (80% z příjmů), jinak musí jít o náklady reálné, jež doložíte evidencí. V případě cenných papírů či nemovitostí jako výdaj uvedete kupní cenu, byť jste ji platili dřív než v roce 2022.

Kód: poslední sloupec tabulky vyplňujete jen v těchto případech:

p - příjmy ze zemědělské výroby, u kterých uplatňujete výdaje paušálně 80%

s - příjmy z majetku ve společném jmění manželů

z - příjmy ze zdrojů v zahraničí

n - týká se jen bezúplatných příjmů G a pouze u nemovitostí.

Číslo rozhodnutí katastrálního úřadu: vypíše se u příjmů typu B - prodej nemovitosti a u bezúplatných příjmů G, jde-li o nemovitost.

207) Sečtete příjmy v tabulce.

208) Uveďte součet výdajů z tabulky. I když nejste podnikatel, nezapomeňte si o nich vést evidenci.

209) Odečtete od řádku 207 řádek 208, stejnou částku přenesete do řádku 40 na druhé straně daňového přiznání.

Model: Pavla tento typ příjmů nemá.

Musíte podávat daňové přiznání?

ANO

- ▶ Jste zaměstnání, ale vaše ostatní výdělky, například z podnikání či pronájmu, přesáhly 6 000 korun ročně.
- ▶ Pokud máte jednoho hlavního zaměstnavatele a současně ve stejném období i jiné příjmy ze závislé činnosti - nejčastěji dohoda o pracovní činnosti nebo dohoda o provedení práce (u DPP jde o příjmy nad 10 000 korun od jednoho zaměstnavatele v měsíci - u nižších příjmů z tohoto typu dohody odvede zaměstnavatel daň automaticky).
- ▶ Nejste zaměstnání a máte příjem z podnikání, pronájmu

- či z takzvaných ostatních činností vyšší než 15 000 korun za rok. Týká se to například důchodců, studentů, lidí na rodičovské.
- ▶ Vykazujete ztrátu z podnikání - sice jste neměli zisk ani 15 000 korun, ale o ztrátu si budete chtít zvýšit výdaje v následujícím období, proto je třeba podat daňové přiznání.
- ▶ Dostáváte příjmy ze zahraničí, a zároveň i z činnosti v tuzemsku.
- ▶ Pokud jste OSVČ, v roce 2022 jste neměli příjmy z této činnosti a nemáte ani žádné jiné, oznamte to svému

- správci daně formou podání nulového přiznání.
- ▶ Dědili jste nebo jste dostali dar hodnotnější než 15 000 korun od někoho cizího.
- ▶ Vyhráli jste v loterii a její organizátor daň neodvedl.
- ▶ Obdrželi jste pojistné plnění, které je náhradou mzdy (například u pracovního úrazu).
- ▶ Máte příjmy nad 100 000 korun z prodeje cenných papírů, které jste vlastnili kratší dobu než tři roky.
- ▶ Máte určité příjmy z prodeje nemovitostí (viz článek dále).
- ▶ Máte příjmy z prodeje auta, lodě či letadla, které jste vlastnili méně než jeden rok.

NE

- ▶ Jste pouze zaměstnání (i když uplatňujete úroky z hypotéky, dary charitě, platby životního pojištění...).
- ▶ Pokud máte jen příjmy z více zaměstnání, která probíhala postupně za sebou, můžete požádat svého posledního zaměstnavatele o provedení ročního zúčtování záloh, musíte mu však dodat potvrzení o zdanitelných příjmech od předchozích zaměstnavatelů.
- ▶ Nemáte žádné příjmy nebo jen ty, které jsou od daně osvobozené (sem patří například podpora v nezaměstnanosti, rodičovská, výživné,

- nemocenská, stipendium, ale také například pojistná plnění - pokud se netýkají náhrady mzdy).
- ▶ Máte kromě zaměstnání jen jedno zaměstnání, která probíhala postupně za sebou, můžete požádat svého posledního zaměstnavatele o provedení ročního zúčtování záloh, musíte mu však dodat potvrzení o zdanitelných příjmech od předchozích zaměstnavatelů.
- ▶ Máte výdělky daněné srážkovou daní (dividendy, podíly na zisku, úroky z bankovních vkladů, dohody o provedení práce do 10 000 korun měsíčně, honoráře za příspěvky do médií do 10 000 korun měsíčně...).
- ▶ Vaše příjmy jsou pouze ze závislé činnosti v zahraničí, které jsou vyňaty ze zdanění.

- ▶ Dědili jste nebo dostali dar od příbuzných.
 - ▶ Vyhráli jste v loterii a její organizátor daň odvedl.
 - ▶ Máte příjem z prodeje nemovitostí, které jste vlastnili déle než deset let (na majetek pořízený do konce roku 2020 se vztahuje pětiletá lhůta) nebo v nich bydleli déle než dva roky.
 - ▶ Prodali jste osobní majetek. Výjimka je u aut, lodí a letadel, které jste vlastnili méně než rok.
- Pozn.: Uvedení výčet situací obsahuje základní informace. V případě pochybností se vždy obraťte na daňového poradce.*

Odečitatelné položky: využijí je ti, kdo nepracují naplno?

Jolana Nováková
spolupracovnice MF DNES

Pro daňové poplatníky existují takzvané odečitatelné položky. Díky nim si lidé snižují daňový základ, a tudíž následně vypočítají nižší daň. Stát tím podporuje některé aktivity - například pořízení vlastního bydlení, spoření na stáří, pomoc neziskovému sektoru.

Princip je takový, že nejprve musíte nějaké peníze vydat a pak ušetříte 15 procent (sazba daně) x částka, kterou jste zaplatili (věnovali, naspořili...).

Jak to ale s odečitatelnými položkami mají lidé, kteří nepracují naplno? Platí, že musí mít nějaký daňový základ, od kterého budou odečítat. Když je ten základ nízký, nemá cenu se nervovat s ukládáním potřebných potvrzení. Jak to? Napoví příklad:

Důchodce má penzi 20 000 korun měsíčně, nebude z ní tedy platit žádnou daň. Kromě důchodu měl příjmy z pronájmu bytu (celkem 120 000 korun za rok) a 80 000 korun si přivydělával prodejem šteňat. Celkem jsou tedy jeho zdanitelné příjmy 200 000 korun, z nich vypočtená daň (15%) je 30 000 korun. Každý může uplatnit slevu na poplatníka ve výši 30 840 korun. Když náš důchodce využije celou slevu, nebude platit daň žádnou (pro doplnění: se zápornou částkou se nepočítá - stát nebude

poplatníkovi nic posílat). Prostě daň je nula. Žádný odpočet za dary, pojištění či odvody tedy ničemu nepomůže.

Řešit odečitatelné položky se vyplatí, pokud jsou příjmy, ze kterých se vypočítává daň, vyšší než 205 600 korun. Kdo má přivýdělek k penzi, rodičovské či ke studiu nad tuto částku, může výhod využít.

Dobročinné dary a dárcovství krve

Odečíst můžete minimálně 1 000 korun, maximálně 30 procent daňového základu. Jde o klasické dary na charitu, ale třeba i dětským oddílům, sportovním klubům, obcím... Potřebujete potvrzení od příjemce daru. U darování krve se jeden odběr počítá jako dar 3 000 korun, u krevních tekutin 20 000 korun.

Ušetříte: 15 procent z darované částky

Úroky z úvěrů na bydlení

Úroky z hypoték a z úvěrů ze stavebního spoření. Daňový základ lze snížit maximálně o 25 000 korun za měsíc; pokud jste úvěr sjednali až v roce 2021, pak o 12 500 korun. Potvrzení o zaplacených úrocích dostanete od banky.

Ušetříte: 15 procent ze zaplacených úroků, maximálně 45 000 korun (22 500 korun u úvěrů sjednaných v roce 2021 a později)

Životní pojištění

Ročně se dá odečíst 24 000 korun ze zaplaceného pojistného, případný příspěvek zaměstnavatele se do tohoto limitu nepočítá. Smlouvu je třeba mít alespoň pět let a nevypovědět ji dřív než ročně, kdy dosáhnete 60 let věku. Potvrzení zašle pojišťovna.

Ušetříte: až 3 600 korun

Penzijní připojištění a doplňkové penzijní spoření

Odečíst jde maximálně 24 000 korun ročně, nutné je přitom naspořit vlastními silami (nezapočítává se tedy případný příspěvek zaměstnavatele) 36 000 korun (prvních 12 000 zakládá nárok na státní příspěvek, až pak je možný odpočet). Smlouvu je třeba mít alespoň

pět let a nevypovědět ji před 60. narozeninami. Potvrzení obdržíte od penzijní společnosti.

Ušetříte: až 3 600 korun

Odborové příspěvky

Je možné si odečíst až 3 000 korun ročně. Potvrzení dostanete od odborové organizace.

Ušetříte: až 450 korun

Zkoušky z dalšího odborného vzdělávání

Lze odečíst až 10 000 korun za rok (zdravotně postižení 13 000, nebo 15 000 korun, podle stupně postižení). Předem konzultujte s poradci, zda se úleva týká právě vás, podmínky jsou totiž stanoveny poměrně přísně.

Ušetříte: až 1 500 korun (postižení 1 950, nebo 2 250 korun).

Kdo může využít daňový paušál

Když se mluví o daních a řekne se paušál, může to znamenat hned několik věcí. Většina se týká podnikatelů (i těch, kdo si podnikáním jen přivydělávají), ale některé jsou důležité i pro lidi, kteří mají honoráře, výděly z pronájmu či příjmy „ostatní“ podle § 10. V tom posledním případě však jde výhradně o příjmy ze zemědělských činností, typicky prodeje přebytků ze zahrádky. Níže uvedené paušály nikdy neuplatníte ze zaměstnaneckých příjmů (podle § 6).

Paušální vyčíslení výdajů - Člověk eviduje jen příjmy, jednotlivé výdaje neuplatňuje, vše řeší odečtením určitého procenta z příjmů (30 až 80 procent, viz dále). Paušální výdaje lze odpočítávat z částky až dva miliony korun. Co je nad ni, to je třeba do daňového základu zahrnout celé.

Výše paušálních výdajů:

80% zemědělská výroba, lesnictví a vodní hospodářství (v tomto případě se týká i příjmů podle § 10) a řemeslné živnosti, jejichž seznam je v příloze číslo 1 živnostenského zákona.

60% ostatní živnosti: ti, kdo mají k podnikání živnostenské oprávnění, ale přitom nejsou uvedeni v příloze číslo 1 živnostenského zákona.

40% svobodná povolání, příjmy z autorských práv,

podnikání podle zvláštních předpisů - týká se například advokátů, lékařů, notářů, architektů, umělců - těch, kdo podnikají a nemají živnostenské oprávnění.

30% pronájmy: pronájem nemovitosti a také pravidelný pronájem movitých věcí, třeba automobilu, nějakého stroje; týká se tak i příjmů podle § 9, které se vyplňují v Příloze číslo 2.

Paušální výdaje za auto - Využijí podnikatelé, kteří vedou účetnictví či daňovou evidenci. Mohou se uplatnit i u podnikatelských přivýdělků, podmínkou je jen to, aby vůz byl v majetku firmy. U automobilů využívaných pouze ke služebním účelům lze uvést jako výdaj 5 000 korun za měsíc. Pokud automobil máte i k soukromým aktivitám, je možné využít snížený paušál 4 000 korun za měsíc. V paušálu se skrývají nejen náklady na pohonné hmoty, ale i parkovné. Od roku 2022 není třeba současně platit silniční daň.

Paušální daň - Týká se jen podnikatelů s příjmy do dvou milionů korun. K paušální dani je třeba se přihlásit předem v lednu daného roku (případně při začátku podnikání), takže za roky 2022 ani 2023 už to nelze stihnout. Nemohou ji využít podnikatelé, kteří jsou souběžně zaměstnaní.

Daňový kalendář

BEZ DAŇOVÉHO PORADCE

papírové formuláře - týká se příjmů podle § 6, 9 a 10, příjmů podnikatelských (§ 7) jen v případě, že zatím není zprovozněna datová schránka

3. dubna - termín pro odevzdání daňového přiznání a doplacení daně

2. května - do tohoto data by vám finanční úřad měl odeslat přeplatek, máte-li ho

daňové přiznání elektronicky

2. května - termín pro odevzdání daňového přiznání a doplacení daně, lhůta není třeba předem nijak oznamovat

1. června - do tohoto data by vám finanční úřad měl odeslat přeplatek, máte-li ho

S DAŇOVÝM PORADCEM

3. dubna - ti, kdo mají daňový přeplatek, mohou podat daňové přiznání s poradcem v tomto termínu, pak mohou očekávat vrácení přeplatku dříve - začátkem května

3. července - nejzazší termín pro odevzdání daňového přiznání a doplacení daně, není třeba předem finančnímu úřadu dokládat plnou moc daňovému poradci, tu lze dodat současně s růžovými formuláři

2. srpna - do tohoto data by vám finanční úřad měl odeslat přeplatek, máte-li ho

Zdroj: Mazars

Jak podat daňové přiznání

○ Pokud máte jen zaměstnanecké příjmy a přivýděly z pronájmu či takzvané ostatní příjmy (tedy nikoli přivýděly podnikatelské), můžete odevzdat přiznání v papírové podobě. Podnikatelé, kteří mají datovou schránku, musí podat přiznání elektronicky. Papírové formuláře jsou k máni zdarma na finančním úřadě, nebo si je můžete vytisknout z internetu.

○ Pohodlnější je vyplňovat tiskopisy elektronicky - zadáte jen nejnnutnější údaje a výpočty se provedou automaticky - snížíte

tak riziko chyb. Využít můžete formuláře na www.idnes.cz/dane. Dokumenty vyplníte v počítači, pak je můžete vytisknout, podepsat a odevzdat finančnímu úřadu. Můžete je donést osobně do podatelny (na kopii si nechte potvrdit předání) či poslat poštou (nejlépe doporučeně).

○ Úplně nejmodernější je podání prostřednictvím portálu mojedane.cz. Je třeba se přihlásit elektronickou identitou. Klienti AirBank, České spořitelny, ČSOB, Fio, Monety, Komerční banky, Raiffeisen-

bank a nově UniCreditbank ji mají v rámci internetbankingu. Kdo je klientem jiné banky a bankovní identitu nemůže využít, může si stáhnout třeba aplikaci Mobilní klíč eGovernmentu. Po přihlášení zvolíte sekci Elektronická podání pro Finanční správu, vyberete z nabídky správný tiskopis (daň z příjmů fyzických osob), vyplníte (nápověda u jednotlivých polí je funkční), přiložíte naskenované či nafočené přílohy, jejichž originály vám tak zůstanou doma. Odkliknete a hotovo.

Danění příjmů z prodeje nemovitosti

Prodáte-li nemovitost, budete muset příjmy zdanit, pokud nesplníte takzvaný časový test. Ten spočívá v tom, že jste nemovitost vlastnili alespoň deset let (platí nově, na majetek pořízený do konce roku 2020 se vztahuje pětiletá lhůta) nebo v ní bydleli déle než dva roky. Pokud tuto podmínku nesplňujete, budete příjmy zdaňovat (proti nim postavíte jako výdaje peníze potřebné na pořízení nemovitosti). Jestliže jste nemovitost zdědili, počítá se do časového testu i doba, kdy ji vlastnil či v ní bydlel zůstavitel.

Když podmínky nesplňujete a máte zdanitelné příjmy, které vznikly prodejem bytu (či pozemků, jež jste získali po 1. led-

nu 2021), mohou být i tak peníze za jistých podmínek od daně osvobozeny: to když je následně

použijete na nové bydlení. Toto osvobození ale není automatické - musíte svůj záměr sdělit správci daně (= finančnímu úřadu) buď na tiskopisu zveřejněném na stránkách ministerstva financí, nebo alespoň oznámením. Je nejlepší to učinit spolu s podáním daňového přiznání, nejdéle ale do lhůty, která je pro zaslání růžových formulářů stanovena.

SERIÁL	DANĚ V MF DNES
7. února	pro zaměstnance
14. února	pro ty, kdo si přivydělávají pronájmem, příležitostnou činností či na smlouvu
21. února	pro malé podnikatele
28. února	pro důchodce, rodiče a studenty
21. března	daně na poslední chvíli, otázky a odpovědi
4. dubna	sociální a zdravotní pojištění

Slevy na dani

Využitím slevy si přímo snížíte vypočtenou daň - ušetříte tedy celou uvedenou částku. Nemůžete však jít do minusu a doufat, že vám stát vyplatí něco navíc, v nejlepším případě neplatíte žádnou daň.

● **Na sebe** (na poplatníka):

30 840 Kč/rok

● **Na vyživovanou manželku:**

2 070 Kč/měs.

● **Na studenta** (poplatník je student): 335 Kč/měs.

● **Školkovné:** až 16 200 Kč/rok/dítě

● **Zdravotně postižení:**

• **Invalidní 1. a 2. stupně:** 210 Kč/měs.

• **Invalidní 3. stupně:** 420 Kč/měs.

• **ZTP/P:** 1 345 Kč/měs.

Zvýhodnění na děti

Výše není omezena a nárok vzniká, pokud je příjem rodiče vyšší než 97 200 korun. Bonus znamená, že nárok na slevy na děti je vyšší, než je výpočet v daňovém přiznání. Takto vypočtený rozdíl je částka, kterou stát rodiči fyzicky doplatí.

● **1. dítě:** 1 267 Kč/měs.; 15 204 Kč/rok

● **2. dítě:** 1 860 Kč/měs.; 22 320 Kč/rok

● **3. a další dítě:** 2 320 Kč/měs.; 27 840 Kč/rok

● **dítě ZTP/P:** dvojnásobek uvedeného

Základní formulář, strana 2

2. oddíl - Základ daně podle § 6

31) Úhrn příjmů od všech zaměstnavatelů - zde sečtete všechny částky, které jste dostali od jednotlivých zaměstnavatelů a jsou uvedeny na Potvrzení o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti v prvním řádku. Počítají se příjmy od hlavního zaměstnavatele, toho na dohodu o pracovní činnosti a toho na dohodu o provedení práce.

Model: Pavla má nezdanitelné příjmy (rodičovský příspěvek + výživné), které do daňového přiznání uvádět nebude. Z příjmu 8 000 korun na dohodu už zaměstnavatel srazil daň - ani tento příjem by psát nemusela. Pavla to však udělá, protože díky slevě na poplatníka získá sraženou daň zpět.

32) Nevyplňuje se nic.

33) Uvedte výši zaplacené daně, když jste měli příjmy z ciziny. Jestliže jste platili v zahraničí daň z příjmů, budete si ji moci uplatnit, ale je to složitější a vyplátí se rada daňového poradce.

34) Od řádku 31 odečtete řádek 33.

Model: Pavla opisuje 8 000.

35) Jen pro zaměstnance s příjmy z ciziny.

36) Opište řádek 34.

Model: 8 000.

37) Kolonka je pro ty, kdo měli příjmy z podnikání. Do řádku 37 napíšou hodnotu z řádku 113 Přílohy číslo 1 daňového přiznání.

Model: 12 000 korun.

38) Většiny lidí se netýká. Sem se uvádí zisk z vkladových listů, dividend, úroků... jenž nebyl před výplatou zdaněn.

39) Když něco pronajímáte, třeba byt, vyplníte Přílohu číslo 2. Do řádku 39 přenesete řádek 206 této přílohy.

Model: 67 200 korun.

40) Přepište řádek 209 z Přílohy číslo 2. Jde o příjmy, které máte například z příležitostních činností.

41) Sečtete řádky 37, 38, 39 a 40, tedy jiné než zaměstnanecké příjmy. Píše se kladná i záporná hodnota.

Model: 67 200 + 12 000 = 79 200.

42) Součet řádků 36 a 41, když je kladný. Je-li řádek 41 záporný, zůstává hodnota řádku 36. Je to proto, že o ztrátu z podnikání, pronájmu a ostatních příjmů si nelze snížit zaměstnanecké příjmy.

Model: 8 000 + 79 200 = 87 200.

43) Nevyplňuje se nic.

44) Vypisují pouze podnikatelé uplatňující ztrátu z minulých let.

45) Odečtete řádek 44 od řádku 42.

Model: 87 200.

3. oddíl - Nezdanitelné části základu daně, odečitatelné...

46 až 52) Zde uvedete skutečnosti, které mohou snížit daňový základ. Jsou jimi: dobročinné dary, úroky z úvěrů na bydlení, spoření na stáří pomocí penzijního připojištění či doplňkového penzijního spoření, spoření na stáří pomocí životního pojištění, odborové příspěvky a úhrady za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání.

53) Je určen podnikatelům investujícím do výzkumu a vývoje či do odborného vzdělávání.

54) Sečtete řádky 46 až 53.

55) Od řádku 45 odečtete řádek 54.

56) Údaj z řádku 55 zaokrouhlete na celé stokrundy dolů.

Model: 87 200 korun.

57) Daň se počítá jako 15 procent z částky v kolonce 56. Ti, jejichž daňový základ je vyšší než 1 867 728 korun, počítají 15% z této sumy a přičítají 23% z čísel převyšujících tuto hranici.

Model: 87 200 x 0,15 = 13 080 korun.

4. oddíl - Daň celkem, ztráta

58) Opište řádek 57 či řádek 330 z přílohy 3 (ti, kteří měli příjmy ze zahraničí).

Model: 13 080 korun.

59) Nevyplňuje se nic.

60) Částku z řádku 58 zaokrouhlete na celé koruny nahoru.

Model: Pavla opisuje 13 080 korun.

61) Týká se podnikatelů, kteří vykazují ztrátu. Napíšou sem její výši z řádku 41 a bez znaménka minus.

5. oddíl - Uplatnění slev na dani a daňové zvýhodnění

62), 63) Týkají se jen malé části podnikatelů.

62a) Nová sleva pro věřitele, kteří nevyňmohli od dlužníků peníze.

Neoznačené řádky v tabulce 1: Řádek dole: údaje o manželce (manželovi) vyplňují ti, kteří si chtějí odečíst slevu na vyživovaného manžela, jenž s nimi žije ve společné domácnosti.

Základní formulář, strana 3

64) Vyplňte částku, o kterou si každý poplatník může snížit daň sám na sebe, za rok 2022 je to 30 840 korun. Na počtu odpracovaných měsíců nezáleží.

65a) Týká se manželů, z nichž jeden má roční příjmy nižší než 68 000 korun. Daň lze snížit o 24 840 korun za rok. V případě, že manželství bylo uzavřeno v průběhu roku, počítá se sleva 2 070 korun pouze za ty měsíce, kdy manželství trvalo od prvního dne. Počet měsíců označte v prvním okénku.

65b) Pokud je vyživovaný manžel invalida 3. stupně nebo má průkaz ZTP/P, odečtete si dvojnásobek. Tedy 4 140 korun za každý měsíc vyživování, za celý rok 49 680 korun.

66) Když pobíráte invalidní důchod pro invaliditu 2. a 3. stupně, vepište 2 520 korun za celý rok či 210 korun za každý měsíc, když jste důchod dostávali.

67) Jste-li uznáni invalidními ve 3. stupni, uveďte 5 040 korun za celý rok nebo 420 korun za každý měsíc.

68) Vyplňuje ten, kdo vlastní průkaz ZTP/P, nemusí přitom pobírat invalidní důchod. Napište částku 16 140 korun za rok či 1 345 korun za každý měsíc, kdy jste byli držiteli průkazu ZTP/P.

69) Studenti do 26 let (doktorandi denního studia do 28 let) mohou odečíst dalších 4 020 korun za rok či 335 korun za každý měsíc studia. Není přitom podstatné, jestli se měsíce studia kryjí s měsíci případné výdělečné činnosti.

69a) Takzvané školovné. Pokud vaše dítě chodí do předškolního zařízení a žije s vámi ve společné domácnosti, doložte potvrzení o tom, kolik ve školce platíte, částku až 16 200 korun za rok 2022 pak můžete uplatnit jako daňovou slevu. Tuto možnost využijte jen jeden z rodičů.

Model: Pavlina dcera sice chodí do školky, za kterou matka platí, ale není důvod tuto slevu využívat - už takhle bude po slevě na poplatníka daň nulová.

70) Sečtete řádky 62 až 69a.

Model: 30 840.

71) Od vypočtené daně z řádku 60 odečtete slevy z řádku 70. Pokud vám vyjde záporné číslo, napište 0, protože u výše uvedených slev nikdy nenastane situace, že by vám stát něco doplácet.

Model: 13 080 - 30 840 = 0.

Neoznačené řádky v tabulce 2:

Údaje o dětech žijících s vámi ve společné domácnosti. Vyplňte příjmení, jméno, rodné číslo a dobu, po kterou s vámi děti žily. Živíte-li více než čtyři, další uveďte na volný papír. Tabulka je rozdělena do sloupců - každé dítě má svůj sloupec na uvedení počtu měsíců. Studující děti, které bydlí na koleji či v internátě, lze zapsat také.

72) Daňové zvýhodnění na děti, které žijí: sem sečtete celkové úlevy podle následujícího přehledu:

1. dítě - 1 267 Kč/měs.
2. dítě - 1 860 Kč/měs.
3. a další dítě - 2 320 Kč/měs.

Je-li dítě invalidní (má průkaz ZTP/P), je částka dvojnásobná. Slevu může využít jen jeden z rodičů.

Model: Pavla si už vypočetla nulovou daň z příjmů. Daňového zvýhodnění ve formě bonusu by však mohla využít jen v případě, že by její příjmy podle paragrafů 6 a 7 byly vyšší než 97 200 korun, příjmy z pronájmu se do limitu nezapočítávají. Zvýhodnění na děti si tak raději uplatní její manžel ve svém daňovém přiznání.

73) Opište částku z řádku 72, maximálně však do výše řádku 71.

74) Vypočtete řádek 71 minus řádek 73 a výsledek zapíšete do kolonky. Částka, která vám vyšla, je to, co máte zaplatit na dani.

Model: Pavla zapisuje nulu.

74a) Pokud máte příjmy ze zahraničních investic či loterií, budete také nově vypisovat Přílohu číslo 4. Většiny lidí se netýká, k jejímu vyplnění je vhodné sjednat si daňového poradce. Sem byste pak přenesli hodnotu z řádku 413 této přílohy.

75) Sečtete řádky 74 a 74a, vyjde vám celková daň, kterou máte zaplatit.

Model: 0 korun.

76) Daňový bonus dostane ten, komu vyjde kladné výsledky výpočtu řádek 72 minus řádek 73. Výše bonusu není omezena. Podmínkou k vyplacení je to, aby rodič vydělal zaměstnáním či podnikáním alespoň 97 200 korun za rok (platí pro rok 2022).

Model: Pavla bonus neuplatní, nedosáhla požadovaného limitu.

77) Řádek 75 minus řádek 76, pokud by vyšel záporný výsledek, zapíšete nulu.

Model: 0.

77a) Řádek 76 minus řádek 75, pokud by vyšel záporný výsledek, zapíšete nulu.

6. oddíl - Dodatečné DAP

78 až 83) Řádky vyplňují jen ti, kdo podávají dodatečné daňové přiznání, protože po termínu našli ve formulářích chybu. Většina lidí tyto kolonky neřeší.

7. oddíl - Placení daně

84) Podle potvrzení ze mzdové účtárny opište z řádku 8, kolik za vás zaměstnavatel během roku odvedl na zálohách na daň.

Model: Pavla nebyla zaměstnaná, nepíše nic.

85) Zaměstnanci nevyplňují, podnikatelé uvedou zálohy na daň za rok 2022, které zaplatili ze svého podnikání.

86) Týká se jen části podnikatelů, kteří mají finančním úřadem stanovenou paušální daň. Pozor, nezaměňujte ji s paušálním uplatněním výdajů z podnikání.

87) až 88) Tyto kolonky jsou pro skupinu poplatníků, kteří v daňovém přiznání uvedli příjmy, z nichž jim byla stržena daň srážkou. Řádek 87 je pro daňové rezidenty, řádek 87a pro nerezidenty.

Model: Pavla zapisuje daň, kterou jí strhli z dohody o provedení práce, 1 200 korun.

89) Výše daňových bonusů na děti, které již zaměstnavatel vyplatil - údaj je uveden na potvrzení ze mzdové účtárny, naleznete ho v řádku 9 nebo 14.

90) Týká se jen poplatníků, kteří mají i jiné příjmy než zaměstnanecké a současně jsou v insolvenční. V tom případě totiž není možné uplatnit některé odečitatelné položky a úlevy. Jste-li v této situaci, doporučujeme konzultaci s daňovým poradcem.

91) Od řádku 77 odečtete cifry z řádků 77a, 84, 85, 86, 87a, 88 a 90 a přičtete údaj z řádku 89. Vyjde-li kladná hodnota, budete doplácet, při záporné nemusíte daň platit (když jste hradili zálohy nebo máte bonus na dítě, dostanete dokonce peníze zpět).

Model: 0 - 1 200 = -1 200, Pavle vrátí sraženou daň z dohody o provedení práce.

Základní formulář, strana 4 (nepřetiskujeme)

Přílohy DAP

Uvedte počet příloh, které k formuláři přikládáte. Určíte to budou Potvrzení o zdanitelných příjmech od zaměstnavatelů. Ke každému zvýhodnění či slevě (kromě slevy 30 840 korun na vás jako na poplatníka) pak přiložíte originál potvrzení (z banky, pojišťovny, nadace...), pro sebe si nechte kopii.

Podnikatelské příjmy se uvádějí v Příloze číslo 1, příjmy z pronájmu nebo „ostatních příjmů“ v Příloze číslo 2. Mezi další přílohy patří i potvrzení o studiu dětí nad 15 let, které vyživujete, pokud si na ně uplatňujete daňové zvýhodnění, prohlášení vyživovaného manžela o nízkých příjmech, doklad o tom, že druhý z manželů neuplatňuje ve stejném čase zvýhodnění na děti... Elektronické formuláře vás samy navedou ke vložení správné přílohy.

Model: Pavla vyplní Přílohu číslo 1 a Přílohu číslo 2 a dodá i potvrzení o dohodě a sražené dani.

Tabulka uprostřed: údaje o podepisující osobě se uvádějí jen v případě, že využíváte služeb daňového poradce.

Druhá tabulka uprostřed: daňový subjekt jste vy. Vepište datum a podepište se.

Tabulka dole: Žádost o vrácení přeplatku - výši přeplatku jste si vypočetli na řádku 91. Peníze si raději nechte poslat na účet, je to o něco rychlejší. Počítejte však s tím, že vám nepřijdou obratem - stát vám je musí doručit do 2. května. Číslo účtu vyplnit zvládnete, nelekněte se kolonky Specifický symbol - nemusíte ji vyplňovat. A opět se nezapomeňte podepsat!

Model: Pavla píše číslo účtu a opisuje částku, kterou dostane zpět, tentokrát bez znaménka minus, tedy 1 200 korun. Ti, kdo podávají přiznání v papírové podobě, se musí podepsat - jednou v kolonce Daňový subjekt a jednou v žádosti o vrácení přeplatku. Při elektronickém podání jste ověření přihlášením, nemusíte tedy podpis nikam skenovat a doplňovat.

ZÁKLADNÍ FORMULÁŘ

STRANA 2

2. ODDÍL - Dílčí základ daně, základ daně, ztráta

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti (§ 6 zákona)		
	poplatník	finanční úřad
31 Úhrn příjmů od všech zaměstnavatelů	8 000	
32 (neobsazeno)		
33 Daň zaplacená v zahraničí podle § 6 odst. 13 zákona		
34 Dílčí základ daně podle § 6 zákona (ř. 31 - ř. 33)	8 000	
35 Úhrn příjmů plynoucí ze zahraničí podle § 6 zákona		

2. Dílčí základy daně z příjmů fyzických osob podle § 6, § 7, § 8, § 9 a § 10 zákona, základ daně a ztráta

36 Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona (ř. 34)	8 000	
37 Dílčí základ daně nebo ztráta ze samostatné činnosti podle § 7 zákona (ř. 113 přílohy č. 1 DAP)	12 000	
38 Dílčí základ daně z kapitálového majetku podle § 8 zákona		
39 Dílčí základ daně nebo ztráta z nájmu podle § 9 zákona (ř. 206 přílohy č. 2 DAP)	67 200	
40 Dílčí základ daně z ostatních příjmů podle § 10 zákona (ř. 209 přílohy č. 2 DAP)		
41 Úhrn řádků (ř. 37 + ř. 38 + ř. 39 + ř. 40)	79 200	
42 Základ daně (36 + kladná hodnota z ř. 41)	87 200	
43 (neobsazeno)		
44 Uplatňovaná výše pravomocně stanovené ztráty (maximálně do výše ř. 41)		
45 Základ daně po odečtení ztráty (ř. 42 - ř. 44)	87 200	

3. ODDÍL - Nezdanitelné části základu daně, odečitatelné položky a daň celkem

Částka podle § 15	Počet měsíců	Počet měsíců
46 Odst. 1 zákona (hodnota bezúplatného plnění - darů/darů)		
47 Odst. 3 a 4 zákona (odečet úroků)		
48 Odst. 5 zákona (penzijní připojištění, penzijní pojištění a doplňkové penzijní spoření)		
49 Odst. 6 zákona (soukromé životní pojištění)		
50 Odst. 7 zákona (odborové příspěvky)		
51 Odst. 8 zákona (úhrada za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání)		
52 § 34 odst. 4 zákona (výzkum a vývoj)		
53 § 34 odst. 4 (odpočet na podporu odborného vzdělávání)		

54 Úhrn nezdanitelných částí základu daně a položek odečitatelných od základu daně (ř. 46 + ř. 47 + ř. 48 + ř. 49 + ř. 50 + ř. 51 + ř. 52 + ř. 53)		
55 Základ daně snížený o nezdanitelné části základu daně a položky odečitatelné od základu daně (ř. 45 - ř. 54)	87 200	
56 Základ daně zaokrouhlený na celá sta Kč dolů	87 200	
57 Daň podle § 16 zákona	13 080,00	

4. ODDÍL - Daň celkem, ztráta

58 Daň podle § 16 zákona (ř. 57) nebo částka z ř. 330 přílohy č. 3 DAP	13 080,00	
59 (neobsazeno)		
60 Daň zaokrouhlená na celé Kč nahoru	13 080	
61 Daňová ztráta - zaokrouhlená na celé Kč nahoru bez znaménka minus	0	

5. ODDÍL - Uplatnění slev na dani a daňového zvýhodnění

62 Slevy celkem podle § 35 odst. 1 zákona		
62a Sleva za zastavenou exekuci podle § 35 odst. 4 zákona		
63 Sleva podle § 35a nebo § 35b zákona		

Tab. č. 1 ÚDAJE O MANŽELCE (MANŽELOVI)

Příjmení, jméno, titul*	Rodné číslo
manželky (manžela)	

2

Daňové formuláře ke stažení najdete na www.idnes.cz/dane

ZÁKLADNÍ FORMULÁŘ

STRANA 3

Částka podle § 35b odst. 1	Počet měsíců	Počet měsíců
64 písm. a) zákona (základní sleva na poplatníka)		30 840
65a) písm. b) zákona (sleva na manželku/manžela)		
65b) písm. b) zákona (sleva na manželku/manžela, která/kteř je držitelkou ZTP/P)		
66 písm. c) zákona (základní sleva na invaliditu - pro poživatele invalidního důchodu pro invaliditu prvního nebo druhého stupně)		
67 písm. d) zákona (rozšířená sleva na invaliditu - pro poživatele invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně)		
68 písm. e) zákona (sleva na držitele průkazu ZTP/P)		
69 písm. f) zákona (sleva na studenta)		
69a písm. g) zákona (sleva za umístění dítěte)		
69b (neobsazeno)		
70 Úhrn slev na dani podle § 35, § 35a, § 35b a § 35b zákona (ř. 62 + 62a + ř. 63 + ř. 64 + ř. 65a + ř. 65b + ř. 66 + ř. 67 + ř. 68 + ř. 69 + ř. 69a)		30 840
71 Daň po uplatnění slev podle § 35, § 35a, § 35b a § 35b zákona (ř. 60 - ř. 70)		0

Tab. č. 2 ÚDAJE O DĚTECH ŽIJÍCÍCH S POPLATNÍKEM VE Společné hospodářci domácnosti

	Příjmení a jméno	Rodné číslo	Počet měsíců ve výši na jedno dítě		Počet měsíců ve výši na třetí a další dítě	
			bez ZTP/P	se ZTP/P	bez ZTP/P	se ZTP/P
1	1	2	3	4	5	
2						
3						
4						
Celkem						

72 Daňové zvýhodnění na vyživované dítě		
73 Sleva na dani (částka z ř. 72, uplatněná maximálně do výše daně na ř. 71)		
74 Daň po uplatnění slevy podle § 35c zákona (ř. 71 - ř. 73)		0
7		